

14 d'abril de 1931

GRANOLLERS

Són les tres de la tarda. Comença a circular la nova de que Francesc Macià a la Diputació i Lluís Companys a l'Ajuntament, acompanyats d'altres elements d'Esquerra Republicana, han proclamat la República Catalana a Barcelona.

Moments d'emoció. Comença a estacionar-se gent davant La Unió Liberal. El casal de la democràcia granollerina, cor i propulsor dels sentiments de la nostra ciutat, ànima d'Esquerra Republicana, té uns deures a complir, unes ànsies estridents de llibertat, de dignificació i ciutadania i unes vides al servei de la República. En aquests moments el nerviosisme ens domina. Un auto amb quatre companys marxa a Barcelona a informar-se.

Preparem una manifestació. Organitzem grups per a convidar els treballadors que pleguin. Cal que en aquests moments el poble estigui al carrer. Un grup de músics vénen a oferir-se. Als deu minuts trenta músics amb llurs instruments entren a La Unió Liberal. Als cinc minuts arriba en un auto el vell republicà pimargallista Sebastià Fontcuberta; republicà lluitador i ferm, porta tremolós d'emoció la bandera federal i dugues llàgrimes regalimen cara avall d'aquells ulls que la fatalitat ha deixat en les tenebres.

Les fàbriques han plegat. El poble en massa espera ansiós els esdeveniments. En aquest moment la bandera republicana, de la Unió Republicana, és entrada a la Unió, essent frenèticament victorejada. Els visques a la República, a Macià i a Catalunya vibren, ressonant per l'espai.

Són les quatre. L'entusiasme en aquests moments és ja totalment inaguantable. Cal, però, esperar els companys que són a Barcelona. La multitud està frenètica. Entusiasme... Nerviosisme... Febre...

Ens veiem obligats a dirigir la paraula al poble. Per primera vegada en la meua vida, recomano calma... seny... paciència... Parlo... Sé el què voldria dir; però no sé el què dic. Voldria plorar... Granollers, aquella ciutat morta i vexada, s'entusiasma, vibra, crida... Aquest moment és tota la meua vida. Valeri Mas, el meu mestre, el que ha forjat el meu esperit d'home de lluita, també està emocionat; sent el contacte electritzant del nostre entusiasme; em vénen ganes d'abraçar-lo i de cridar, de xisclar com un infant.

Per fi arriben els companys. Surt ja la manifestació. Sebastià Fontcuberta i Josep Bellavista, acompanyats per quatre joves, van al cap de la manifestació amb les banderes federal i republicana. Fermes lluitadors del segle passat, porten avui encara el foc de la joventut. La manifes-

tació és imponent. Compassos de la Marsellesa. Crits, alegria, joventut... Grups de damiselles acompanyen la manifestació entonant la Marsellesa. Són les nostres companyes de la fàbrica, del taller... Damiselles plenes d'amor, d'idealitat i de bellesa. Quin contrast amb aquelles estúpides nenes «distingides», «pepes» ridícules, filles de Maria, piles de carn mal girbada, dames d'Estropajosa, rates de sagristia!... Endavant, companyes!

La manifestació arriba a Casa la Ciutat. Aquest moment és delirant! Esquerra Republicana constituïm el Comitè Revolucionari, possessionant-nos de l'Ajuntament, ajudats per companys de la Confederació Nacional del Treball. Parla Sebastià Fontcuberta, que és frenèticament aplaudit. Seguidament parlem alguns altres amics d'Esquerra Republicana.

Petits pamflets

Per l'ordre, per la seguretat, per l'estabilització del nou règim, cal desarmar la reacció, que encara avui continua armada, oferint un perill imminent per la República triomfant.

Cal armar el poble, l'obrer, l'únic que està disposat a donar el pit en la defensa de les seves llibertats.

No cal desesperar-se amb els republicans que tres dies abans d'instaurar-se la República anaren a la lluita electoral en una candidatura monàrquica o reaccionària; en la Revolució de la que tot just som a l'albada, hi hauran múltiples ocasions per a destriar-nos de manera que no ofereixi equívocs. Cal, però, no perdre de vista aquests subjectes que fan de l'arribisme la única norma de la seva vida.

* * *

Contra els qui durant vuit anys ignominiosos han fet de la justícia i de la llibertat ciutadana un caos confessional del qual n'han sortit totes les injustícies i totes les esclavituds, cal procedir inexorablement. Tenim els antecedents del seu procedir contra nosaltres. El més petit defalliment del govern de la República en aquest sentit podria ésser funest per al nou règim de justícia i llibertat. Cal tenir-ho en compte per al triomf absolut de la causa que defensem.

* * *

Mentre l'últim Borbó fugia terres enllà de Castella, camí de Cartagena, vers el seu exili, els seus defensors començaren a redactar el telegrama d'adhessió que l'endemà trameteren al nou règim.

La conspiració, però, és latent; ara a París, més tard a Deauville, a l'hivern a Fontainebleau. Contra aquestes conspiracions n'hi ha prou amb uns ideals ben fermes i uns braços perfectament armats.

La causa és de la justícia i de la llibertat; de l'obrer que treballa i sofreix.

¡Visca l'esperit de revolta!

DOMÈNEC COLOMER

Hi ha un moment de pànic. Alguns corren; però domina la situació el company Abelló, demanant que ningú no es mogui. «Nosaltres donem la cara i afrontem tota la responsabilitat d'aquest moment», diu el company. Altres companys han parlat en nom de la Confederació.

La manifestació segueix recorrent els carrers de la ciutat i l'entusiasme dona pas al deliri. La Marsellesa, marxa bèl·lica, trempa els esperits d'aquesta generació per a la lluita de la dignificació i de la ciutadania.

Poble de Granollers: Segueix el teu impuls! No acabi aquí la teua gesta! Lluita! Lluita sempre!

¡Visca la Unió de Repúbliques Socialistes Ibèriques!

ANDREU FUSTÉ

Primer dia de la República Catalana

NOTES SOLTES

Un Crist amb gorra frígia

A Reus han retirat un Crist que hi havia a l'encreuament de la carretera Montblanch i Morell perquè molts dies es llavors amb gorra frígia.

Varen posar-lo en temps de la Dictadura uns missioners i ara, en poguer-se manifestar lliurement, s'ha passat al nou règim.

Els catòlics l'han fet portar a l'ermita del Rosari. Serà un correctiu?

Estranyesa

Ens estranya que la Caixa d'Estalvis no hagi organitzat a la nostra ciutat la festa d'Homenatge a la Vellesa.

Esperarem que ho fassin al País del Sidral?

L'Orfeó Granollerí als Frares?

Arriba fins a nosaltres la nova de que l'Orfeó Granollerí el dia 3 de maig cantarà als Frares.

Sembla que es tracta de recollir cabals per a la sortida dels orfeonistes.

Nosaltres tenim un amic que, per a fer una sortida, seria capaç de fer-se filla de Maria.

Aquell Doctor...

Albiñana s'ha presentat a les autoritats de Madrid.

No sabem si proposà una marxa sobre Barcelona.

Caldrà estudiar-li el cervell, si encara n'hi queda, o mirar qui li ha cuinat.

Aquest home ha passat ja a la història. Dels «waters» de les estacions, que no són pas un model de netedat, en diuen «albinyanistes».

En el número vinent publicarem una interessant entrevista amb Francesc Macià i Lluís Companys, del nostre redactor Andreu Fusté.